

ČESKÁ REPUBLIKA A ZEMĚ, ZE KTERÉ POCHÁZÍM

Následující materiál propojuje výuku obsahu (zeměpis – ČR) a jazyka (vedlejší věty, spojky, časování sloves). Materiál byl použit ve třídě připravující budoucí středoškoláky v projektu [Click with school](#). V tomto projektu se žáci učí různé předměty na společných tématech.

Obsahový cíl:

- Žák vyjmenuje a pojmenuje části České republiky, kolik má ČR krajů, sousední státy, kdo je hlava státu, kolik obyvatel má ČR, měna, vodstvo, pohoří, velká města ČR, světové strany, základní historické památky, typické české produkty
- Žák představí zemi, ze které pochází (základní realie)

Jazykový cíl:

- Žák tvoří otázky a odpovědi se slovesy, které umí i vyčasovat (*Znát, vědět, umět*)
- Žák doplňuje spojky
- Žák tvoří vedlejší věty (podmětných, předmětných, příslovečně příčinných)
- Žák umí určit synonymum
- Žák umí stupňovat přídavná jména

Slovní zásoba:

znát, vědět, umět, důvod, důsledek, Evropa, Čechy, Morava, Slezsko, kraje, rozloha, kilometry, čtvereční, sever, východ, západ, jih, Německo, Rakousko, Slovensko, Polsko, parlamentní republika, hlava státu, prezident, obyvatelstvo, měna, koruna, úřední jazyk, sousední stát, region, reprezentant, peníze, pohoří, hora, vodstvo, řeka, les, louka, rybník, jezero, pole, jeskyně, propast, rovina, pohoří, přehrada, vysoký, dlouhý, známý, zajímavý, krásný, hluboký, země, stát, chrám, zámek, produkt, obuv, cukr

Jazykové struktury:

Víte, jak...; Víte, že...; Víte, kdo...; Umíte...; Znáte...; Zná...; On..., že...; Ona umí ... a....; Nevíš....?; ..., protože...; ..., proto...; Víím, co...; Na východě...; Kolik metrů...; Jak se jmenuje...; Vysoký – vyšší - nejvyšší; Co se vyrábí...; Z jakého města....

ČESKÁ REPUBLIKA A ZEMĚ, ZE KTERÉ POCHÁZÍM

1. KVÍZ: CO VÍTE O ČESKÉ REPUBLICCE?

Určitě **víte**, že hlavní město České republiky je Praha. Také **víte**, jak se jmenují české peníze a český prezident. **Víte**, kdo je Václav Havel. Možná **umíte** zpívat nějakou českou písničku. **Znáte** nějaké české filmy, české autory nebo českou hudbu. **Víte** ale, kdo je slavný český rodák. **Znáte** nějaká česká slova, která jsou mezinárodní?

1) Víte, které mezinárodní slovo je původně české?

- a) pepř (pepper) b) restaurace (restaurant) c) robot d) kalašnikov (kalashnikov)

2) Víte, kdo je slavný český rodák?

- a) Bill Gates b) Gerard Depardieu c) Siegmund Freud d) Akira Kurosawa

3) Víte, kolik obyvatel má Česká republika?

- a) 15 miliónů b) 45 miliónů c) 10 miliónů d) 5 miliónů

4) Víte, kdy vznikla Česká republika?

- a) 12. 6. 1785 b) 29. 2. 1900 c) 1. 1. 1993 d) 2. 5. 2005

5) Víte, jak se jmenuje slavný fotbalový brankář?

- a) Tomáš Němeček b) Jaroslav Polák c) Petr Čech d) Jan Oblak

6) Víte, kdo byl Václav Havel?

- a) prezident a dramatik b) sportovec c) byznysmen d) herec

7) Víte, jaký je nejpopulárnější sport v ČR?

- a) krasobruslení b) fotbal c) tanec d) hokej

8) Víte, jak se jmenuje známý český sýr?

- a) syreček b) košíček c) smrádeček d) prstýnek

9) Víte, jak se jmenuje nejvyšší hora ČR?

- a) Sněžka (1602 m. n. m.) b) Deštná (7 779 m. n. m.) c) Vánice (451 m. n. m.)
d) Poletucha (3 200 m. n. m.)

10) Víte, co se vyrábí v ČR a můžete to najít v Kazachstánu, USA, v Rusku i v Lotyšsku?

- a) tramvaj b) český knedlík c) hokejka d) motorové pily

11) Víte, kolik písmen má nejdelší české slovo?

- a) 26 b) 22 c) 21 d) 20

a. Dívejte se na tučná slova v textu před kvízem (cvičení 1). Spojte:

1. znáte	a. , kdo je slavný český rodák?
2. víte	b. zpívat?
3. umíte	c. nějaké české filmy?

b. Doplňte gramatickou tabulku – slovesa „znát“, „vědět“, „umět“ a příklady z textu:

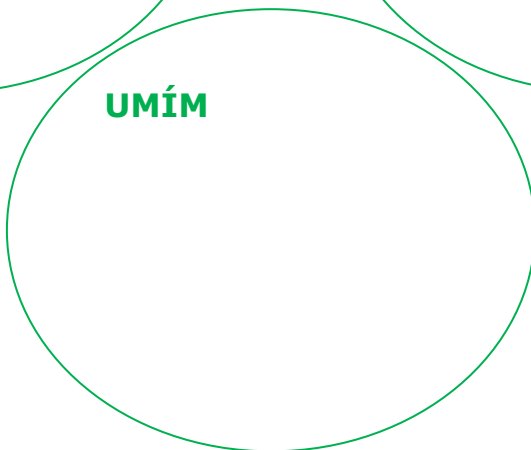
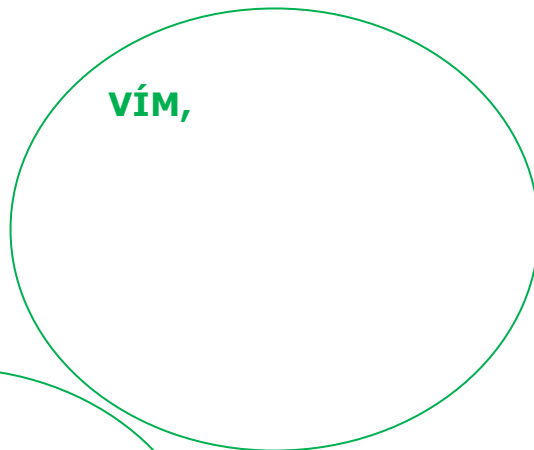
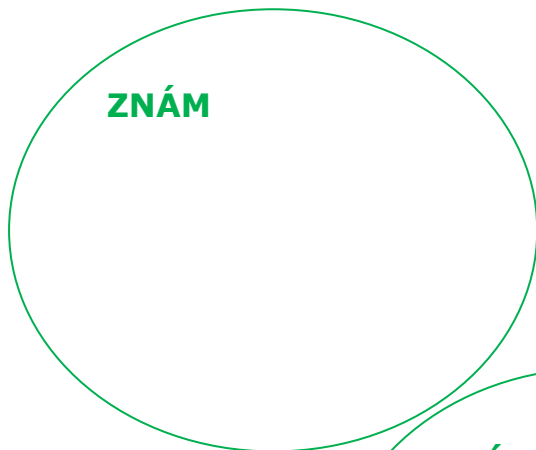
SLOVESO	+	PŘÍKLAD
	+ ,kdo, co, jak, kdy, že, proč...(věta)	
	+ podstatné jméno (substantivum)	
	+ infinitiv slovesa (verbum)	

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

c. Rozdělte:

kdy jede autobus francouzsky Lenku jak se jmenuje nový spolužák
 hrát na kytaru zpívat kolik obyvatel má ČR kreslit řídit auto
 pravidla kde je banka hrát šachy plavat Prahu
 J. K. Rowlingovou kolik je hodin tancovat Jaromíra Jágra vařit

d. Doplňte tabulku časování sloves:

ZNÁT		VĚDĚT		UMĚT	
(já)		(já)		(já)	
(ty)		(ty)		(ty)	
(on/a)		(on/a)		(on/a)	
(my)		(my)		(my)	
(vy)		(vy)		(vy)	
(oni)		(oni)	vědí/ví	(oni)	

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

e. Doplňte znát/vědět/umět:

1. (vy) Prosím vás,, kde je metro?	6. (oni), kolik je hodin.
2. (ty) dobře kreslit?	7. (ona) všechny filmy od Tarantina.
3. (my)..... Prahu už dobře.	8. (my) anglicky.
4. (on)..... pravidla.	9. (vy), co je za domácí úkol?
5. (já)..... hrát na kytaru.	10. (ty)..... Honzu?

2. SPOJKY

Spojka je slovo. Spojka spojuje dvě slova nebo dvě věty, například:

Anna umí dobře plavat **a** lyžovat

1. slovo **spojka** 2. slovo

Lukáš ví, **že** je zítra svátek.

1. věta **spojka** 2. věta.

a. Čtěte věty a najděte spojky:

Umím hrát na kytaru a umím malovat. Nemluvím dobře česky, protože se česky učím jenom dva měsíce. Chceš kávu nebo čaj? To je ten muž, který umí persky. Nechci to dělat, ale musím. Nevím, jak se jmenuje. Nevím, jak to udělat. Nevíte, kolik je hodin? Víím, kde je ta kniha. Nevíš, kdy jede vlak? Myslím si, že je to správně. Nevím, co dělá rád. Nemám rád maso, proto jsem vegetarián.

b. Spojte

Čtu knihu,	kolik stojí lístek na vlak.
Nepůjdu dnes do školy,	kde jsme.
Obvykle vstávám v 8 hodin	ale musím se učit.
Nevím,	protože jsem nemocný.
Píšu jí sms,	nebo v 10 hodin.
Hledám na internetu,	která je romantická.
Chci jít do kina,	kdy začíná ten film.

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

c. Doplňte spojky (někde je více variant):

Nevíš,.....začíná hodina češtiny? 2. Nevíte, je pošta? 3. Neumím hrát na kytaru, umím dobře tancovat. 4. Nevíš, se to řekne česky? 5. Napiš mi,potřebuješ nakoupit rohlíků. 6. Nevíš, jsou moje klíče? 7. Víš,.....dlouhý je ten film? 8. Dám si kolu..... vodu. 9. Poradíš mi,.....šaty mi sluší? 10. Nechci studovat francouzštinu, chci studovat angličtinu. 11. Řekneš mi,..... bydlíš? 12. Víš, má narozeniny tvůj bratr?

d. PROTOŽE x A PROTO / PROTO

Nemůžu jít do školy ← **protože** jsem nemocný. Jsem nemocný, → **proto** nemůžu jít do školy.
 2. situace **důvod = 1. situace** 1. situace **důsledek = 2. Situace**

Co byla první situace a co byla druhá situace? Roztříd'te a dělejte věty:

Příklad: Petr nepřišel do školy – **měl angínu.** →

1. situace = měl angínu.

2. situace = nepřišel do školy → měl angínu = důvod (protože)→

→ Petr nepřišel do školy, **protože** měl angínu.

1. situace = důvod (protože)	2. situace = důsledek (a proto / proto)
měl angínu	

Eliška neměla mapu – **nevěděla, kde je synagoga.**

Nemůžu jít do kina – **musím dělat úkoly.**

Simona nezná cestu – **volá mamince.**

Mám rád velká města – **bydlím v Praze.**

Ela neumí anglicky – **mluvíme česky.**

Chci jet k moři – **rád plavu.**

Chci být malíř – **rád maluji.**

Erika je našťvaná – **nemluví s Tomášem.**

Nejedeme na výlet – **prší.**

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

e. Doplňte „protože“,nebo „proto“:

Nemám talent na matematiku, chodím na speciální lekce. 2. Nejdu do kina,..... se musím učit. 3. Nemám rád klasickou hudbu, je nudná. 4. Moji rodiče mají galerii, také miluju umění. 5. Nejdu hrát fotbal,..... prší. 6. Je mi 15 let,..... nemám řidičák. 7. Miluju biologii,..... chci studovat medicínu. 8. Chci pracovat v archivu, musím studovat historii. 9. Chci navštívit babičku,..... je nemocná. 10. Neumím zpívat,.....nemám hudební talent.

f. CO x ŽE

Co → Můžu udělat otázku:

Vím, **co dělá rád.** → **Co dělá rád?**

x

Vím, že rád tancuje. → ~~Že rád tancuje?~~

Nevím,..... říkáš. 2. Vím,..... se jmenuje Hanka. 3. Víš, máme nového spolužáka? 4. Víš, dělá Káťa o víkendu? 5. Víš, táta Christiana je doktor? 6. Myslíš si, Emil umí francouzsky? 7. Nevíš, máme za úkol? 8. Myslím si, je horko. 9. Nevím,je v České republice národní jídlo. 10. Nezapomeňte, za domácí úkol musíte napsat esej. 11. Víš, děláš? 12. Víš, zítra je nový film v kině? 13. Víš, zítra dávají v kině? 14. Víš, odpoledne není škola? 15. Víš, musíš nakoupit?

3. ČESKÁ REPUBLIKA

a. Čtete text o České republice:

Česká republika se nachází ve střední Evropě. Historicky se dělí na tři části: Čechy, Moravu a Slezsko. Teď se také dělí na 14 krajů. Má rozlohu 78 866 km² (kilometrů čtverečních). Sousedí na západě s Německem, na severu s Polskem, na východě se Slovenskem a na jihu s Rakouskem. Česká republika vznikla 1. ledna 1993. Je to parlamentní republika, hlavou státu je prezident. V roce 2015 žilo v České republice asi 10,5 milionů obyvatel. Českou měnou je česká koruna. Úřední jazyk je čeština.

Česká republika je v Evropské unii.

b. Spojte synonyma:

1. se nachází	a. vedle je/sousední stát je
2. se dělí na	b. region
3. kraj	c. je
4. má rozlohu	d. reprezentant státu je
5. sousedí s	e. má části:
6. vznikla	f. je velká/ý
7. hlavou státu je	g. peníze
8. obyvatel	h. existuje od
9. měna	i. oficiální jazyk
10. úřední jazyk	j. lidí

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

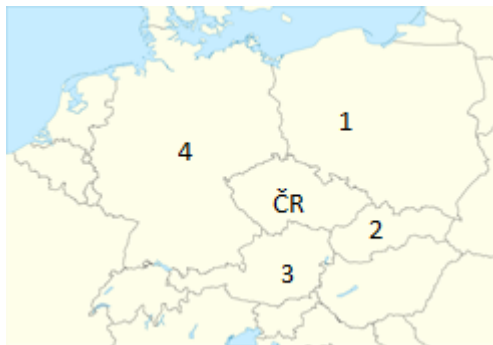

c. Popište světové strany:

- sever (na severu)
- jih (na jihu)
- východ (na východě)
- západ (na západě)

d. Popište sousední státy České republiky podle textu:

- 1 –
- 2 –
- 3 –
- 4

e. Představte vaši zemi. Doplňte. Můžete hledat informace na internetu:

.....se nachází v..... Dělí se na

Má rozlohukm². Sousedí na západě s, na severu s, na východě s a na jihu s

..... vznikl/a

Je to....., hlavou státu je

Vžilo v

obyvatel. měnou je Úřední jazyk je

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

4. ZEMĚPIS (GEOGRAFIE) ČESKÉ REPUBLIKY

a. Čtěte text:

Česká republika je hornatá. Nejvyšší hora je **Sněžka**, která se nachází v horách **Krkonoše**. Rozlohou jsou největší pohoří Českomoravská vrchovina a **Šumava**. Největší rovina je kolem řeky **Labe** (Polabí). Nejdelší řeka je **Vltava** a největší je Labe. Další velké řeky jsou Morava, Jizera, Svitava a Berounka. Na Vltavě je nejznámější přehrada **Lipno**. Rybníky můžeme najít hlavně na jihu Čech a jezera na Šumavě. V České republice je hodně zajímavých míst v přírodě. Nejzajímavější jsou například **Adršpašské skály**, **České Švýcarsko** nebo **Moravský kras**, kde jsou nejkrásnější krápníkové jeskyně a nejhlubší propast. Pro českou krajinu jsou také typické lesy, louky a pole.

b. Doplňte k obrázkům:

les – skály – louka – rybník – jezero – pole – jeskyně – propast – rovina – pohoří - přehrada

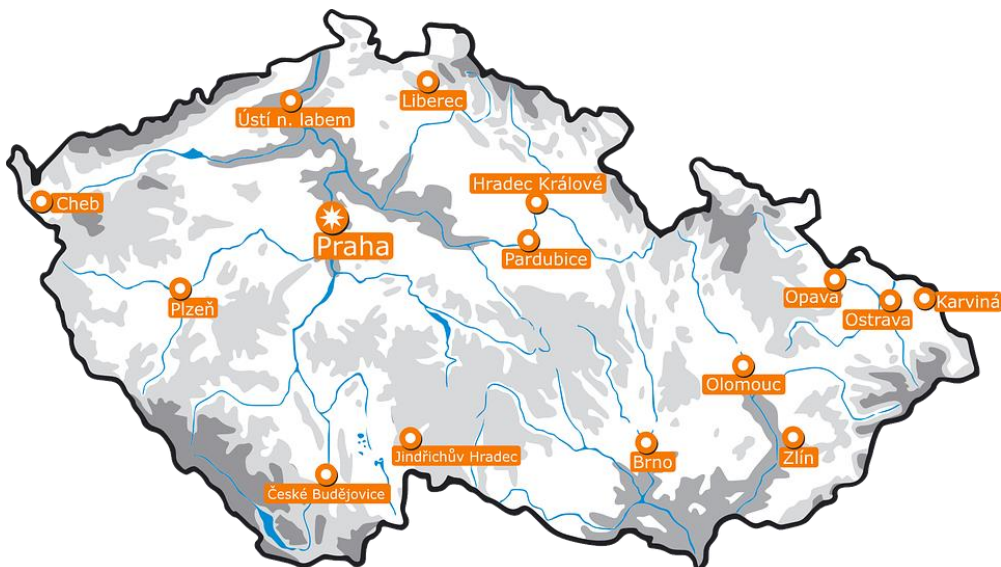

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

c. Najděte na internetu, kde se nachází (=kde jsou) místa, která jsou tučně v textu. Doplňte ta místa do mapy:

d. Odpovídejte na otázky. Můžete hledat na internetu:

Kolik metrů nad mořem má Sněžka?

Jak se jmenují 2 jezera na Šumavě?

Jaká je druhá známá přehrada na řece Vltavě?.....

Jak se jmenuje město na jihu Čech, kde je hodně rybníků?

Jak se jmenuje nejhlubší propast v Moravském krasu?.....

e. Hledejte superlativy v textu a doplňte tabulku:

1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
vysoký		
dlouhý		
velký		
známý		
zajímavý		
krásný		
hluboký		

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

f. Odpovídejte:

Jaká je nejvyšší hora ve vaší zemi?

Jaká je nejdelší řeka ve vaší zemi?

Jaké je nejzajímavější přírodní místo ve vaší zemi?

Je ve vaší zemi propast? Jak je hluboká?

Jaké je nejznámější přírodní místo ve vaší zemi?

5. MĚSTA A HISTORICKÉ PAMÁTKY V ČESKÉ REPUBLICCE

a. Čtete nebo posloucháte dialog:

Emil: Ahoj, Li, co jsi dělala o podzimních prázdninách?

Li: Byla jsem s rodiči na výletě v jižních Čechách. Navštívili jsme České Budějovice, Český Krumlov a zámek Hluboká.

Emil: Wau, tak to byl ale velký výlet! A co se ti líbilo nejvíc?

Li: Nejlepší byl zámek Hluboká. Má nejzajímavější interiér, jaký jsem zatím viděla. A co jsi dělal ty?

Emil: Já jsem jel do Kutné Hory. Je tam nejkrásnější katedrála, jakou jsem zatím viděl. Líbí se mi víc než katedrála svatého Víta v Praze. A pak jsem byl v Pardubicích. Věděla jsi, že se tam vyrábí perník?

Li: Co je to perník?

Emil: To je takové sladké pečivo, počkej, ukážu ti fotku.

b. Doplňte do mapy ve cvičení b. (výše) město Kutná Hora a Český Krumlov.

c. Spojte fotografii a název města/památky:

Chrám sv. Barbory (Kutná Hora) – Český Krumlov – zámek Hluboká – České Budějovice

a.

b.

c.

d.

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

d. Znáte typické české produkty?

- **Najděte na internetu, co se vyrábí...**

v Karlových Varech:

v Plzni:

v Pardubicích:

v Olomouci:

v Mladé Boleslavi:

na jižní Moravě (alkohol):

v Turnově:

v Novém Boru:

v Krnově:

- **Najděte, z jakého města je...**

obuv Baťa:

klavíry Petřof:

e. Víte, jak a kdy vznikl kostkový cukr? Čtete text:

Dřív se cukr prodával ve formě homole. To byl opravdu velký kus cukru. Bylo to velmi nepraktické, protože se cukr musel sekat. A bylo to také nebezpečné...

V roce 1841 v Dačicích sekala paní Juliana Radová cukr z homole a zranila se na prstě. Na obědě měla ten den pány z Dačické rafinérie cukru. Ukázala jim zranění a řekla jim, že by měli cukr vyrábět v malých kusech, například ve formě kostky. Její manžel nápad zrealizoval a v roce 1843 začala Dačická rafinérie oficiálně vyrábět kostkový cukr.

Použité zdroje:

Obrázky:

[cit. 2017-12-20] Dostupný pod licencí Public domain a Creative Commons na WWW:

<https://pixabay.com/p-1020081/?no_redirect>

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/2/29/Central_Europe_location_map.svg/640px-Central_Europe_location_map.svg.png>

<https://pixabay.com/p-2784862/?no_redirect>

<https://pixabay.com/p-2830942/?no_redirect>

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/67/Dove-Lake_from_South-2008.jpg>

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/0d/Je%C5%BEkovice_-_rybn%C3%ADk.JPG>

<<https://pxhere.com/en/photo/962863>>

<https://pixabay.com/p-248825/?no_redirect>

<https://pixabay.com/p-111940/?no_redirect>

<https://pixabay.com/p-606478/?no_redirect>

<<https://pxhere.com/en/photo/771868>>

<https://pixabay.com/p-415847/?no_redirect>

<<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/5e/Macocha-z-doln%C3%ADho-m%C5%AFstku2013e.jpg>>

<https://pixabay.com/p-806515/?no_redirect>

<https://pixabay.com/p-178811/?no_redirect>

<https://pixabay.com/p-1815873/?no_redirect>

<https://pixabay.com/p-1104475/?no_redirect>

<https://pixabay.com/p-258116/?no_redirect>

<<https://openclipart.org/detail/1077/map-of-the-czech-republic>>

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

